

In het buitenland studeren leidt tot hogere kosten/uitgaven. Feit of fabel?

*Een onderzoek naar de verschillen in kosten/uitgaven tussen internationale en
Nederlandse studenten in de stad Groningen.*

-

Bachelor project: Sociale Geografie & Planologie

Rijksuniversiteit Groningen,
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen

Tjibbe Bron
S2923343

Begeleider: drs. P.J.M. Van Steen

21-01-2019

Samenvatting

Ondanks de persoonlijke baten, besluiten veel studenten om niet voor hun studie naar het buitenland te gaan. Een belangrijke reden hiervoor zijn de kosten. Veel studenten hebben de verwachting dat studeren in het buitenland tot hogere kosten/uitgaven leidt. Het is echter de vraag of dit terecht is, er zijn hier over geen cijfers bekend.

Aan de hand van onder andere de transactiekostentheorie van Williamson (1981) is een conceptueel model opgesteld. Dit model bevat de theorie dat internationals hogere kosten/uitgaven hebben ten opzichte van Nederlandse studenten, onder meer doordat zij over een beperkte rationaliteit en kleiner netwerk beschikken.

Het primaire doel van dit onderzoek is dan ook te toetsen of internationals daadwerkelijk hogere kosten/uitgaven hebben. Het onderzoek is uitgevoerd in de stad Groningen, wat leidt tot de volgende hoofdvraag: *Is er een significant verschil in de maandelijkse kosten/uitgaven tussen internationals en Nederlandse studenten die studeren in de stad Groningen?*

Middels het afnemen van een enquête onder internationals en Nederlandse studenten in de stad Groningen, wil dit onderzoek met statistische toetsen dit eventuele verschil (per uitgavenpost) aantonen. De enquête heeft in totaal 204 respondenten opgeleverd.

Er zijn dus veel internationals bereikt voor dit onderzoek. Deze studenten hebben de keuze gemaakt om wél naar het buitenland te gaan. Daarom heeft dit onderzoek als secundair doel om ook de verwachtingen van de internationals en de kosten/uitgaven vanuit het perspectief van de internationals in beeld te brengen. Om deze reden zijn in dezelfde enquête ook vragen geformuleerd over dit onderwerp. Door middel van beschrijvende statistiek is dit uitgewerkt.

Uit een eerste analyse volgt dat Nederlandse studenten significant hogere kosten/uitgaven hebben dan internationals. Dit is in strijd met het opgestelde conceptueel model en theorie. Dit resultaat heeft dan ook geleid tot verdere analyse van de data en enquête. Een mogelijk verkeerde interpretatie van de vragen kan de oorzaak zijn voor het bovenstaand resultaat. Het aangetoonde verschil kan dus niet als betrouwbaar worden beoordeeld.

Wel volgt uit de analyse onder andere een betrouwbaar significant verschil in de categorie 'huur'. Internationals betalen significant meer huur dan Nederlandse studenten in de stad Groningen. Dit is in lijn met het opgestelde conceptueel model.

Dit onderzoek heeft dus geen significant hogere totale kosten/uitgaven voor internationals aangetoond. Wel zijn er significante verschillen per uitgavenpost en zijn het perspectief en de verwachtingen van internationals op hun financiën in beeld gebracht.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 – Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Probleemstelling	4
1.3 Opbouw van het bachelor project	5
Hoofdstuk 2 – Theoretisch kader	6
2.1 Persoonlijke baten	6
2.2 De verwachte kosten	6
2.3 Transactiekostentheorie	7
2.4 Conceptueel model	8
Hoofdstuk 3 – Methodologie	9
3.1 Onderzoeksmethode	9
3.2 De dataverzameling	9
3.3 De resultaten en kwaliteit van de data	9
3.4 Ethiek	10
Hoofdstuk 4 – Resultaten	11
4.1 De totale maandelijkse kosten/uitgaven	11
4.2 De kosten/uitgaven per uitgavenpost	13
4.3 De verwachtingen van de internationals	18
4.4 De tevredenheid van de internationals	20
Hoofdstuk 5 – Conclusies	22
5.1 De analyse van de totale maandelijkse kosten/uitgaven	22
5.2 De verschillen per uitgavenpost	22
5.3 De verwachtingen en tevredenheid van internationals	23
Referenties	24
Bijlagen	26
Bijlage 1: De enquêtes	26
Bijlage 2: De reacties van (on)tevreden internationals	29

Hoofdstuk 1 – Inleiding

1.1 Aanleiding

In de constant verder integrerende wereld besluiten steeds meer studenten om (tijdelijk) naar het buitenland te gaan om te studeren (EP-Nuffic, 2017). Dit is ook goed te merken in de studentenstad Groningen, waar inmiddels ongeveer 20% van alle studenten uit het buitenland afkomstig is (RUG, 2018). Een periode in het buitenland heeft dan ook veel te bieden voor de student (Dwyer & Peters, 2004). Daarnaast is een (tijdelijke) studie volgen in het buitenland tegenwoordig niet meer zo ingewikkeld als het geweest is. Zo zijn er veel studiebeurzen beschikbaar, wordt er vanuit het onderwijs en de maatschappij gepromoot en gefaciliteerd om naar het buitenland te gaan en is door de tijd-ruimtecompressie (ver) reizen tegenwoordig gemakkelijk, goedkoop en gangbaar geworden.

Toch besluit de overgrote meerderheid van Nederlandse studenten om niet naar het buitenland te gaan om een studie te volgen. Slechts 22,4% van alle studenten in het hoger onderwijs die zijn afgestudeerd in het academisch jaar van 2015/2016 heeft een periode in het buitenland gestudeerd (CBS, 2018). De bijna 8 op de 10 studenten die níet in het buitenland hebben gestudeerd, hebben hiervoor uiteenlopende redenen. Twee van deze redenen springen er echter uit. Zo gaf 51,9% van de hbo studenten en 41,7% van de wo studenten aan niet in het buitenland te kunnen studeren wegens ‘andere verplichtingen’. Denk hierbij aan werk of zorg. De tweede belangrijke en opvallende reden om niet naar het buitenland te gaan zijn de ‘kosten’. Studenten blijken het simpelweg te duur te vinden. 46,3% van de hbo studenten en 39,6% van de wo studenten gaf dit als een heel belangrijke reden aan (CBS, 2018). Maar niet alleen voor Nederlandse studenten zijn de kosten/uitgaven belangrijk in de beslissing om naar het buitenland te gaan. Uit onderzoek van Study.EU (2018) onder Europese studenten blijkt dat na de ‘kwaliteit van het onderwijs’, de ‘kosten’ de belangrijkste factor is in de keuze voor het land waar men naar toe gaat voor een eventuele studie in het buitenland. Uit het onderzoek van Study.EU (2018) kan geconcludeerd worden dat lagere gemiddelde kosten tot een hogere aantrekkingskracht van het land leidt.

De natuurlijke vraag die hieruit voortkomt is of in het buitenland studeren dan ook echt leidt tot (significant) hogere kosten/uitgaven voor de student. Er zijn hierover geen feiten en cijfers beschikbaar, maar de verwachtingen van studenten geven wel deze suggestie. Het is belangrijk dat er hierover meer duidelijkheid komt, gezien het grote belang van de kosten in het keuzeproces van de studenten en de persoonlijke baten die studenten hebben aan een periode in het buitenland (Dwyer & Peters, 2004). Dit is dan ook de directe aanleiding voor dit bachelor project. Om de baten van een periode in het buitenland in perspectief te kunnen plaatsen, is het van belang om te bevatten wat de daadwerkelijke (in dit geval) financiële investering is geweest.

1.2 Probleemstelling

Feit is dat een (tijdelijke) studie in het buitenland veel te bieden heeft voor de student (Dwyer & Peters, 2004), maar dat het grootste deel van de studenten deze kans niet aangrijpt (CBS, 2018). De verwachting dat studeren in het buitenland tot hogere kosten/uitgaven leidt, ligt hieraan ten grondslag. Het is van groot belang voor de student om te weten of deze verwachting correct is.

De studenten die in het buitenland (gaan) studeren worden in dit bachelor project internationals genoemd. Het doel van dit bachelor project is om te kijken of internationals daadwerkelijk significant hogere kosten/uitgaven hebben dan studenten studierend in het eigen land. Om aan te tonen dat dit het geval is, zullen de totale kosten/uitgaven van internationals worden vergeleken met die van studenten studierend in het eigen land. Daarnaast worden de kosten/uitgaven opgedeeld in verschillende uitgavenposten om de eventuele verschillen goed in kaart te brengen.

Aangezien er onderzoek wordt gedaan naar internationals in Nederland, hebben deze studenten besloten om wel naar het buitenland te gaan. Dit biedt de kans om te onderzoeken wat de verwachtingen van deze studenten vooraf waren betreft de maandelijkse kosten/uitgaven, en hoe zij nu tegen hun maandelijkse kosten/uitgaven aankijken.

Dit bachelor project wordt uitgevoerd in de studentenstad Groningen, wat resulteert in de volgende hoofd- en deelvragen:

Hoofdvraag:

Is er een significant verschil in de maandelijkse kosten/uitgaven tussen internationals en Nederlandse studenten die studeren in de stad Groningen?

Deelvragen:

1. *Verschillen de kosten/uitgaven van internationals en Nederlandse studenten die studeren in de stad Groningen voor verschillende soorten uitgavenposten?*
- 2A. *Hadden de internationals in de stad Groningen verwacht dat hun maandelijkse kosten/uitgaven hoger zouden uitvallen dan die van Nederlandse studenten?*
- 2B. *Vinden de internationals in de stad Groningen het niveau van hun maandelijkse kosten/uitgaven acceptabel? Waarom wel/niet?*

1.3 Opbouw van het bachelor project

Dit bachelor project is als volgt opgebouwd. In het volgende Hoofdstuk (2) wordt het Theoretisch Kader uiteengezet. Hier komen de kosten en persoonlijke baten van een periode in het buitenland uitgebreid aan bod. Daarnaast worden relevante theorieën en concepten toegelicht, waaruit het conceptueel model is gevormd. In Hoofdstuk 3 wordt de Methodologie besproken. De keuze van onderzoeksmethode, de manieren van data verzamelen, de structuur van de enquête, ethische overwegingen, en de kwaliteit van de data wordt hier besproken en verantwoord. In Hoofdstuk 4 wordt vervolgens de resultaten van het onderzoek beschreven. Door middel van statistische toetsen en beschrijvende statistiek worden de resultaten weergegeven en toegelicht. In Hoofdstuk 5 worden de resultaten samengevat tot een conclusie en bediscussieerd in context met de theorie. Ook wordt hier gereflecteerd op de kwaliteit van de resultaten.

Hoofdstuk 2 – Theoretisch kader

In Hoofdstuk 1 is kort besproken dat een studie(periode) in het buitenland persoonlijke baten kent, daarnaast is het belang van de kosten in het keuzeproces van studenten ingeleid. In Hoofdstuk 2 wordt hier verder en dieper op in gegaan. Daarnaast wordt met behulp van de transactiekostentheorie het conceptueel model gevormd.

2.1 Persoonlijke baten

Studenten hebben over het algemeen baat bij een periode in het buitenland. Dit uit zich op verschillende manieren.

Zo blijkt uit een enquête afgenomen door Dwyer en Peters (2004) dat studenten die naar het buitenland zijn geweest een positieve ontwikkeling hebben ervaren op onder andere educatief vlak, persoonlijke ontwikkeling, culturele vorming en carrièrekansen. In de enquête gaven studenten onder andere overtuigend aan dat het positief is geweest voor het zelfvertrouwen (96%), ze er sneller volwassen door zijn geworden (97%), het de interesse wekt om een nieuwe taal te leren (86%), het helpt culturele waarden en vooroordelen te begrijpen (98%), en ze vaardigheden hebben ontwikkeld die van waarde kunnen zijn in een toekomstige carrière (76%). Hieruit blijkt dat de buitenlandervaring door studenten zelf zeker op grote waarde wordt geschat.

Volgens Lee et al. (2012) heeft studeren in het buitenland ook een positief effect op de creativiteit van studenten. In dit onderzoek is het vermogen tot creatief denken vergeleken tussen studenten die in het buitenland hebben gestudeerd, studenten die van plan zijn om in het buitenland te studeren en studenten die niet in het buitenland hebben gestudeerd. De studenten die naar het buitenland zijn geweest hebben hier het beste gescoord, wat volgens Lee et al. (2012) bewijst dat in het buitenland studeren een positief effect heeft op cognitieve processen die het creatief denken stimuleren.

Ook het onderzoek van Kitsantas (2004) toont aan dat in het buitenland studeren goed voor de persoonlijke ontwikkeling is. In dit onderzoek is gekeken wat studeren in het buitenland betekent voor het begrijpen van de wereld en voor de kennis van culturele verschillen. Uit dit onderzoek is geconcludeerd dat studeren in het buitenland een positief effect heeft op deze begrippen.

2.2 De verwachte kosten

Het belang van de factor ‘kosten’ is in de inleiding al ingeleid. Zo gaat volgens het CBS (2018) 46,3% van de hbo studenten en 39,6% van de wo studenten niet naar het buitenland vanwege de ‘kosten’. Soortgelijke cijfers volgen ook uit een onderzoek van ASVA Onderzoeksbureau (2016) onder Amsterdamse studenten. Dit bureau concludeerde dat de factor ‘kosten’ dé factor is die een grote rol speelt bij het feit dat studenten niet naar het buitenland willen om te studeren. Maar liefst 51.1% van de studenten gaf aan dat de kosten een ‘grote rol’ tot ‘hele grote rol’ speelt bij de afweging om niet naar het buitenland te gaan. Het is dus duidelijk dat veel Nederlandse studenten verwachten dat (tijdelijk) studeren in het buitenland tot hogere kosten/uitgaven leidt dan wanneer ze in Nederland blijven om te studeren. Dit is opvallend, aangezien de kosten voor levensonderhoud in Nederland hoog zijn. Er zijn slechts tien landen in de wereld waar de kosten voor levensonderhoud hoger zijn (WSI, 2016). Daarnaast zijn ook de studiekosten per student in Nederland hoog. Er zijn maar twee Europese landen waar dit hoger is (European Commission, 2017). Deze feiten wekken dus de suggestie dat de verwachtingen van Nederlandse studenten niet waar hoeven te zijn.

Maar niet alleen Nederlandse studenten maken zich zorgen om de kosten. Uit onderzoek onder Europese studenten blijkt ook dat de 'kosten' een belangrijke factor is in het keuzeproses van de student. Hoe lager de gemiddelde kosten in een land, hoe aantrekkelijker dit land wordt voor studenten (Study.EU, 2018).

Deze uitkomst wordt bijvoorbeeld bevestigd door de toename van het aantal studenten dat naar Polen gaat voor een volledige studie. Dit is het goedkoopste land om te studeren op basis van de gemiddelde huur, studiekosten en levensonderhoud (Study.EU, 2018).

In de laatste tien jaar is het aantal internationals dat naar Polen gaat meer dan vervijfvoudigd naar 65.000. Deze groei is bijvoorbeeld veel sneller dan het aantal buitenlandse studenten dat naar Nederland komt. Dit aantal is in Nederland de laatste tien jaar ongeveer verdubbeld naar 90.000 (Nuffic, 2018). De kwaliteit van het onderwijs in Nederland is echter veel beter (Study.EU, 2018). Dit wekt dus de suggestie dat niet alleen Nederlandse studenten niet naar het buitenland gaan vanwege de verwachte hogere kosten/uitgaven, maar dat ook veel buitenlandse studenten (ondanks de verdubbeling) niet naar Nederland komen op basis van verwachte hogere kosten/uitgaven.

Het is de vraag of de verwachting terecht is dat in het buitenland studeren tot hogere kosten/uitgaven leidt. Het is immers uiterst lastig om van tevoren alle nog te maken (maandelijke) kosten/uitgaven in kaart te brengen. Toch lijkt deze verwachting niet per se onterecht.

In het onderzoek van Martin et al. (1995) werd Amerikaanse studenten voor en na een studieperiode in het buitenland een enquête voorgelegd. In de enquête vooraf werd gevraagd in welke mate zij financiële moeilijkheden voorzagen ten tijde van de periode in het buitenland. In de enquête achteraf werd gevraagd of deze verwachtingen ook uitkwamen. Martin et al. (1995) concludeerden dat de studenten dit in vrijwel dezelfde mate hebben ervaren ze vooraf hadden verwacht. Dit wijst er dus op dat de verwachtingen van studenten op financieel vlak redelijk overeenkomen met de werkelijkheid.

2.3 Transactiekostentheorie

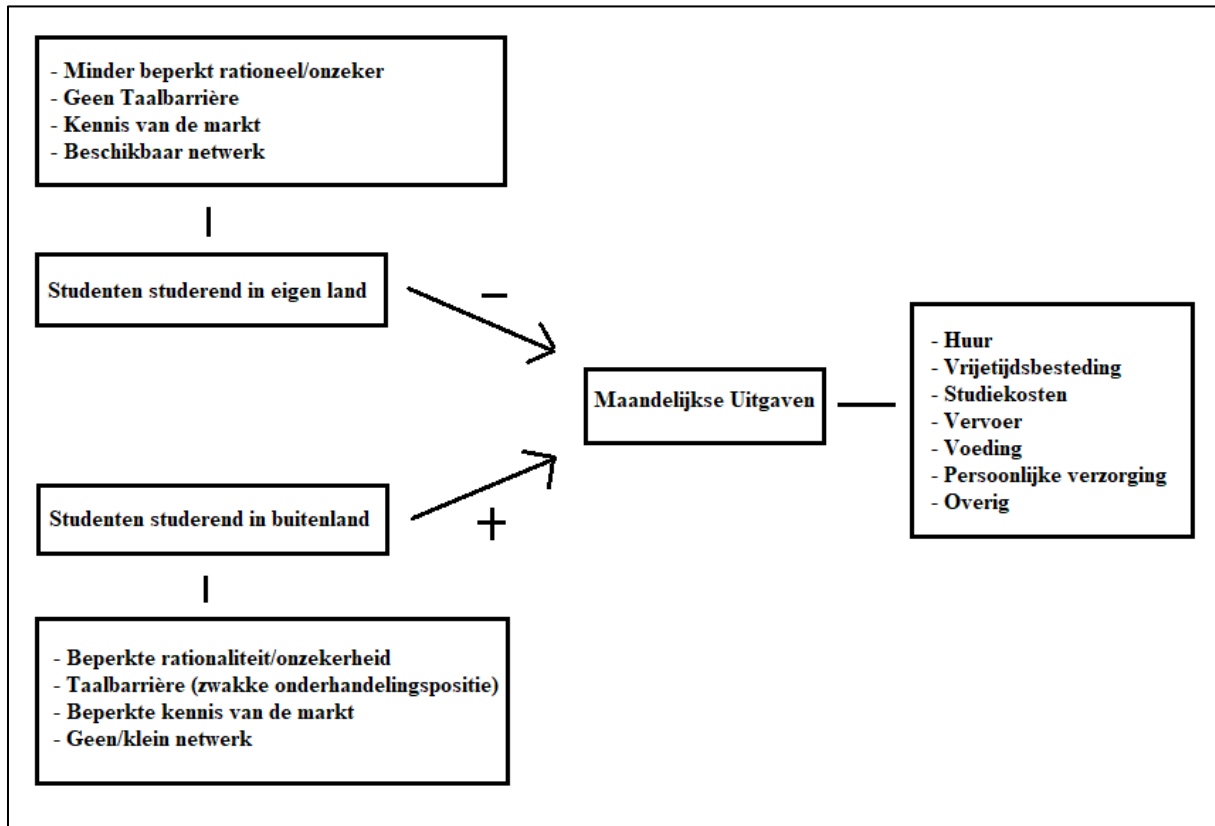
De mogelijk hogere kosten/uitgaven in het buitenland kunnen verklaard worden met behulp van een variant van de transactiekostentheorie van Williamson (1981). In deze theorie beschrijft Williamson de kosten die gemaakt moeten worden om tot een transactie te komen. Voorbeelden hiervan zijn zoek-, informatie- of vervoerskosten die hierbij tot stand komen. Volgens Williamson (1981) kunnen deze kosten erg verschillen per bedrijf. In de theorie heeft elk bedrijf in verschillende mate te maken met onder andere een beperkte rationaliteit (kennis van de markt) en onzekerheid. Hierdoor verschillen dus de (transactie)kosten en kansen van bedrijven. Deze theorie is ook toepasbaar op internationals.

Internationals stappen vaak uit hun bekende omgeving en gaan naar het onbekende. Dit betekent dat het aannemelijk is dat ze het land niet goed kennen, de moedertaal niet spreken, geen groot netwerk hebben en beperkte kennis van de markt hebben. Internationals hebben dus te maken met een hogere mate van beperkte rationaliteit en onzekerheid, wat volgens de theorie van Williamson (1981) kan leiden tot hogere kosten/uitgaven.

De verwachtingen van studenten in combinatie met de transactiekostentheorie maken het uiterst interessant om te toetsen of studeren in het buitenland daadwerkelijk tot hogere kosten/uitgaven leidt. Daarnaast geeft het de mogelijkheid om de verwachtingen van internationals weer te geven en om te kijken of ze overeenkomen met vergelijkende onderzoeken van onder andere het CBS (2018) en Martin et al. (1995).

2.4 Conceptueel model

Op basis van de persoonlijke baten, het belang van de verwachte kosten en met behulp van de transactiekostentheorie van Williamson (1981) is het onderstaande conceptueel model gevormd.

Figuur 1: Het conceptueel model

Het conceptueel model kan als volgt worden beschreven. Studenten die studeren in het buitenland ondervinden (negatieve) invloed van de transactiekostentheorie van Williamson (1981). Dit uit zich in een beperkte rationaliteit en kennis van de markt, een taalbarrière en geen tot een klein persoonlijk netwerk. Deze factoren lijden tot een positief effect op de maandelijkse kosten/uitgaven van de student, wat leidt tot hogere totale kosten/uitgaven. Deze maandelijkse kosten/uitgaven uit zich in de uitgavenposten huur, vrijetijdsbesteding, studiekosten, vervoer, voeding, persoonlijke verzorging en overig. Studenten die studeren in het eigen land hebben daarentegen de beschikking over een groter persoonlijk netwerk, kennis van de lokale taal en markt en in mindere mate last van een beperkte rationaliteit. Deze factoren lijden tot een tegenovergesteld effect en daardoor tot lagere maandelijkse kosten/uitgaven.

Hoofdstuk 3 – Methodologie

3.1 Onderzoeksmethode

Dit bachelor project heeft als primair doel om mogelijke verschillen aan te tonen in de maandelijkse kosten/uitgaven (per uitgavenpost) van twee verschillende groepen studenten. Daarnaast heeft dit bachelor project het doel om de verwachtingen van studenten over de financiën in het buitenland in kaart te brengen.

Om deze mogelijke verschillen weer te geven en de verwachtingen te beschrijven is gekozen voor een kwantitatief onderzoek. Met behulp van statistische toetsen worden de eventuele verschillen in beeld gebracht. Er is een enquête opgesteld en een gestratificeerde steekproef gehouden onder de studentenpopulatie in de stad Groningen. De studenten zijn opgedeeld in Nederlandse studenten in de stad Groningen en internationals in de stad Groningen.

3.2 De dataverzameling

Om de enquête laagdrempelig te maken voor de twee groepen, is besloten om zowel een Nederlands- als Engelstalige versie te maken (zie bijlage 1). Daarnaast zijn vragen met betrekking tot de verwachtingen niet van toepassing voor Nederlandse respondenten, waardoor er enig verschil in de enquêtes zit.

Het gemeenschappelijke deel van de enquête betreft de vragen over maandelijkse kosten/uitgaven van de student. In deze vragen wordt naar de maandelijkse uitgaven per uitgavenpost gevraagd. Deze uitgavenposten zijn opgesteld aan de hand van het rapport Studentenonderzoek 2017 van het Nibud (2017). In dit rapport staan alle uitgavenposten van Nederlandse studenten uitgewerkt en toegelicht, waardoor het naar verwachting een goede basis voor de enquête vormt.

De vragen met betrekking tot de verwachtingen van internationals zijn als meerkeuzevraag geformuleerd. Dit vergemakkelijkt de analyse en de uiteindelijke weergave van de resultaten. De dataverzameling is zowel digitaal als in het veld gedaan. De digitale versie is via Maptionnaire verspreid. De Nederlandse studenten zijn uitsluitend digitaal via sociale media en persoonlijke netwerken benaderd. De internationals zijn via sociale media, persoonlijke netwerken, het International Office van de FRW en het rechtstreeks benaderen van studenten op de Zernike Campus bereikt.

Om analyse mogelijk te maken is alles ingevoerd in Excel 2016. De statistische analyses zijn uitgevoerd met IBM SPSS 23, voor beschrijvende statistiek is zowel Excel als SPSS gebruikt.

3.3 De resultaten en kwaliteit van de data

Het beoogde aantal cases van 50 Nederlandse respondenten en 100 internationale respondenten is ruimschoots gehaald. De dataverzameling heeft 93 Nederlandse respondenten en 111 internationale respondenten opgeleverd.

Het percentage non- en '0'-respons bij een aantal vragen is echter hoog. Dit zorgt ervoor dat er minder bruikbare cases zijn en de kwaliteit van deze variabelen wellicht minder goed is.

Een directe verklaring hiervoor is er niet, maar verkeerde interpretatie van vragen kan hieraan ten grondslag liggen. In de volgende hoofdstukken wordt dit verder besproken.

Daarnaast zijn er enkele uitschieters uit de dataset verwijderd. Aangezien er naar uitgaven van respondent wordt gevraagd, is het uiterst lastig om in te schatten wanneer een uitschieter daadwerkelijk een niet-realistisch antwoord is. Daarom zijn de uitschieters die uit de verschillende box plots naar voren kwamen niet meteen verwijderd. Deze uitschieters zijn individueel nader beoordeeld. Dit heeft geresulteerd in het verwijderen van slechts enkele uitschieters.

3.4 Ethiek

Gezien het feit dat in de enquête voornamelijk naar de financiën van de respondent wordt gevraagd, zijn ethische overwegingen van belang. Het doel is dan ook om studenten op hun gemak te stellen door volledige anonimiteit te garanderen en het doel van de enquête toe te lichten. Er wordt op gewezen dat de data enkel voor dit bachelor project wordt gebruikt en niet verder verspreid zal worden. Daarnaast zijn contactgegevens in het enquêteformulier genoteerd voor eventuele vragen en opmerkingen. De respondent heeft ook altijd de optie om vragen niet te beantwoorden wanneer de respondent dit wenst.

Hoofdstuk 4 – Resultaten

4.1 De totale maandelijkse kosten/uitgaven

De hoofdvraag van dit bachelor project heeft als doel om te kijken of de internationals hogere maandelijkse kosten/uitgaven hebben dan Nederlandse studenten. De hoofdvraag luidt dan ook als volgt: *Is er een significant verschil in de maandelijkse kosten/uitgaven tussen internationals en Nederlandse studenten die studeren in de stad Groningen?*

In de enquête (zie bijlage 1) is zowel naar het totaalbedrag als de kosten per uitgavenpost gevraagd. De vraag naar de totale kosten per maand is voorafgaand aan de vraag naar de uitgaven per uitgavenpost gesteld. Hiermee is voorkomen dat de uitkomsten van deze vragen elkaar hebben beïnvloed.

Om het verschil tussen de groepen te toetsen is gekozen om een T-toets voor twee onafhankelijke steekproeven uit te voeren. Uit deze toets volgt een gemiddelde totale maandelijkse kosten/uitgaven van 824 euro per maand voor internationals en een gemiddelde van 912 euro voor Nederlandse studenten. De p-waarde van deze T-toets is 0,035. In dit bachelor project wordt voor de overschrijdingskans de standaard grenswaarde van 5% gehanteerd. Dit betekent dat de gemiddelde maandelijkse kosten/uitgaven van Nederlandse studenten significant hoger ligt dan de gemiddelde totale maandelijkse kosten/uitgaven van internationals. De uitkomsten van deze T-toets (en van de volgende toets) zijn ter verduidelijking ook onderstaand weergegeven in tabel 1.

Variabele	Internationals	Nederlanders	p-waarde
Totaalbedrag	€ 824	€ 912	0,035
Totaalbedrag 2	€ 913	€ 930	0,774

Tabel 1: De 'totaalbedrag' variabelen met gemiddelden en p-waarden

Het resultaat is significant, maar het is tegenovergesteld van de verwachting die er was naar aanleiding van het theoretisch kader en het conceptueel model. Deze uitkomst is dus onverwachts, maar zou wel verklaard kunnen worden. Nederlandse studenten hebben mogelijk een hoger inkomen en zouden daardoor juist meer kunnen uitgeven. Zo heeft 70% van de Nederlandse studenten een bijbaan (Nibud, 2017). Daarnaast kunnen ze (in het weekend) terug naar hun ouderlijk huis. Hier kunnen ze gratis eten/verblijven en eventueel geld toegestopt krijgen van ouders/verzorgers.

Toch is de uitkomst opvallend en is de dataset daarom verder geanalyseerd. Op het eerste gezicht lijkt in een groot aantal gevallen het totaalbedrag van internationals niet realistisch wanneer het wordt vergeleken met de bedragen die zijn ingevuld per uitgavenpost. Daarom is besloten op een nieuwe variabele met de naam 'Totaalbedrag 2' te creëren.

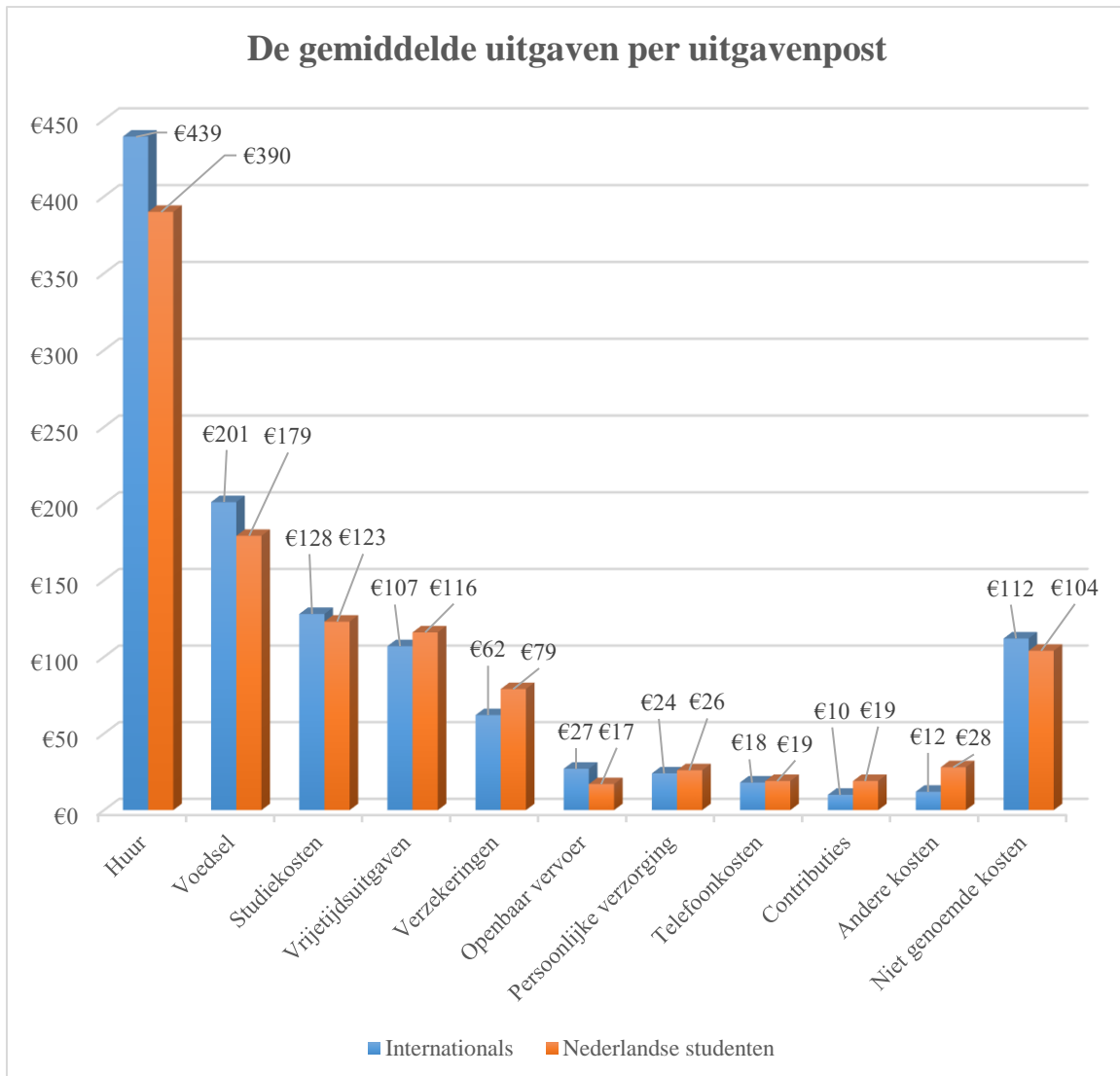
Deze variabele is de som van alle uitgaven per uitgavenpost. In theorie zouden dit een even hoog totaalbedrag moeten opleveren. Dit totaalbedrag wijkt echter voor Nederlandse studenten gemiddeld met 12,2% af. Voor internationals is deze gemiddelde afwijking 17,2%. Deze afwijking is aanzienlijk, maar ook te verklaren. Wanneer studenten wordt gevraagd hoeveel men in totaal maandelijks uitgeeft, is dit vermoedelijk voor velen een gok/schatting. Als al de kosten op een rijtje worden gezet en stuk voor stuk worden ingevuld, is het aannemelijk dat hier een accurater en dus realistischer totaalbedrag uit volgt.

Daarom is besloten om ook een T-toets uit te voeren over Totaalbedrag 2 en de uitkomsten hiervan als uitgangspositie te nemen. Uit deze toets volgt een gemiddeld totaalbedrag van 913 euro voor internationals en 930 euro voor Nederlandse studenten. Het gemiddelde van internationals ligt dus aanzienlijk hoger dan hierboven berekend. Daarnaast liggen de gemiddelden ook aanmerkelijk dicht bij elkaar. De p-waarde van deze T-toets is dan ook niet significant met 0,719. Uit deze T-toets kan dus geen significant verschil worden opgemaakt. De totale kosten/uitgaven lijken dus voor beide groepen redelijk gelijkwaardig te zijn.

4.2 De kosten/uitgaven per uitgavenpost

Deelvraag één van dit bachelor project heeft als doel om te kijken of er naast verschillen in de totale kosten/uitgaven ook verschil zit in de uitgaven per uitgavenpost. Deze deelvraag luidt dan ook als volgt: *Verschillen de kosten/uitgaven van internationals en Nederlandse studenten die studeren in de stad Groningen voor verschillende soorten uitgavenposten?*

Om deze verschillen te vinden is wederom een aantal T-toetsen voor twee onafhankelijke steekproeven uitgevoerd. De uitkomsten zijn onderstaand weergegeven in figuur 2 en tabel 2. In figuur 2 zijn de gemiddelde uitgaven per uitgavenpost per groep gevisualiseerd, in tabel 2 zijn deze gemiddelden samen p-waarden weergegeven.

Figuur 2: De gemiddelde uitgaven per uitgavenpost

In figuur 2 is duidelijk te zien dat de grootste kostenposten de Huur en Voedsel zijn. Verder liggen gemiddelden voor alle uitgavenposten over het algemeen dicht bij elkaar. Daarnaast zijn alle gevonden verschillen per uitgavenpost te verklaren. Dit duidt erop dat de verkregen data en ook het gevonden totaalbedrag betrouwbaar moet zijn. In tabel 2 is te zien dat er voor drie uitgavenposten een significant verschil is gevonden. Deze uitgavenposten zijn cursief in de tabel weergegeven. In de volgende sub-hoofdstukken worden alle gevonden verschillen besproken en verklaard.

Uitgavenpost	Internationals	Nederlanders	p-waarde
<i>Huur</i>	€ 439	€ 390	0,011
Voedsel	€ 201	€ 179	0,133
Studiekosten	€ 128	€ 123	0,891
Vrijtijdsuitgaven	€ 107	€ 116	0,528
Verzekeringen	€ 62	€ 79	0,109
Openbaar vervoer	€ 27	€ 17	0,055
Persoonlijke verzorging	€ 24	€ 26	0,676
Telefoonkosten	€ 18	€ 19	0,543
<i>Contributies</i>	€ 10	€ 19	0,001
<i>Andere kosten</i>	€ 12	€ 28	0,012
Niet genoemde kosten	€ 112	€ 104	0,919

Tabel 2: De gemiddelden en p-waarden per uitgavenpost

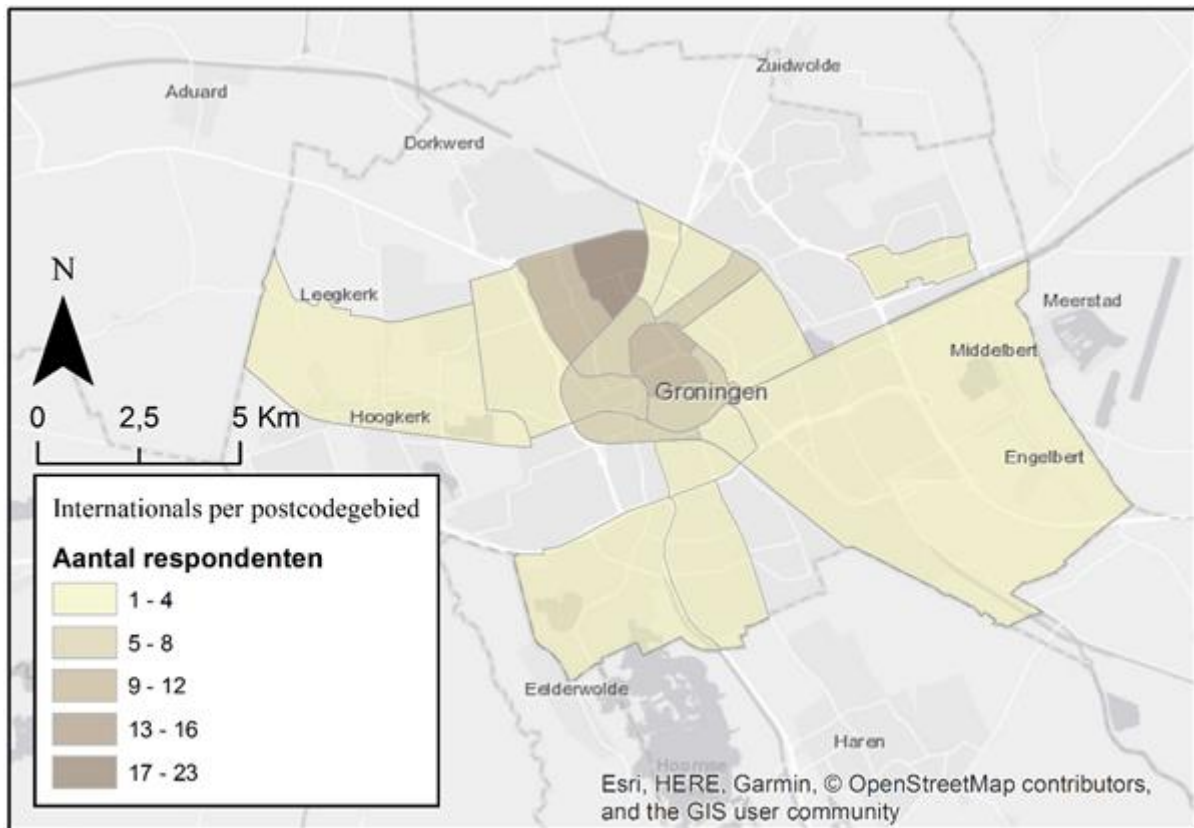
4.2.1 De significante verschillen

De gemiddelde maandelijkse Huur is voor internationals significant hoger. Internationals betalen gemiddeld 439 euro, waar Nederlandse studenten 390 euro betalen. De p-waarde is 0,011.

Er is geen aanleiding om te twijfelen aan de uitkomst van deze toets. De huurprijs van een studentenkamer is vaak een vast maandelijks bedrag. Hierdoor is de kans groot dat de respondenten een bij benadering juist bedrag hebben ingevuld. Ook zijn er geen '0' responses en zijn er voor deze uitgavenpost de meeste responses (194).

In het onderstaande figuur 3 is te zien in welke postcodegebieden deze internationals gehuisvest zijn. Er is weinig opvallends te zien, de meeste internationals wonen in of rond de binnenstad. Alleen het postcodegebied rond de wijk Selwerd heeft relatief veel internationals. Dit is mogelijk het gevolg van een studentenflat die daar gelokaliseerd is. Deze flat van de SSH biedt 299 kamers aan voor uitsluitend internationals (SSH, 2018).

Een significant verschil kan bij uitstek voor deze uitgavenpost verklaard worden met het conceptueel model. Bij het vinden van een goedkope kamer speelt kennis van de markt en het hebben van een netwerk een belangrijke rol. Aangezien de meeste internationals dit waarschijnlijk in mindere mate hebben dan Nederlandse studenten, is het verklaarbaar dat de internationals een significant hogere huur hebben. Daarnaast is er nog een mogelijke andere verklaring. Het is aannemelijk dat internationals vaker een gemeubileerde kamer huren dan Nederlandse studenten. Het is waarschijnlijk dat gemeubileerde kamers gemiddeld meer kosten, wat tot dit significante verschil kan hebben geleid.

Figuur 3: Woonlocatie van de geënquêteerde internationals (per postcodegebied)

Ook voor de contributies is een significant verschil gevonden. Met een p-waarde van 0,001 is aangetoond dat Nederlandse studenten significant meer uitgeven aan contributies. Een kanttekening aan dit resultaat is dat meer dan een kwart van de respondenten deze vraag niet heeft beantwoord. De uitkomst is echter niet onverwachts, aangezien internationals niet altijd even warm worden onthaald bij studentenverenigingen. Meer dan de helft van de studentenverenigingen ziet het niet zitten om een internationale sociëteit te creëren, omdat ze de angst hebben dat tradities hiermee verloren gaan (LKvV, 2017). Daarnaast kan het zijn dat internationals minder bekend zijn met de mogelijkheden om lid te worden van een vereniging. Aangezien veel internationals slechts tijdelijk in Nederland zullen wonen en studeren, kan het ook zijn dat de internationals minder behoefte en belang bij een vereniging hebben.

De laatste uitgavenpost waar een significant resultaat te zien is, is de uitgavenpost Andere kosten (p-waarde is 0,012). Dit betreft onder andere kosten voor hobby's en rokers. Nederlandse studenten geven hier significant meer aan uit. Het belang van dit resultaat is echter discutabel. Er zijn hoge percentages non- en '0'-respons, en er is potentieel overlap met de Niet genoemde kosten. Dit resultaat is dan ook niet van relevantie in dit onderzoek.

4.2.2 De niet-significante verschillen

De overige acht uitgavenposten hebben geen significante verschillen opgeleverd (zie tabel 2). Voor de uitgavenposten Verzekeringen, Studiekosten en Telefoonkosten zijn hoge percentages '0'-respons waargenomen. Omdat de kans zeer groot is dat deze '0'-responses niet kloppen, zijn drie nieuwe T-toetsen uitgevoerd waarbij deze cases zijn uitgesloten. De nieuwe (en oude) resultaten van de T-toetsen zijn onderstaand weergegeven in tabel 3. De nieuwe resultaten zijn cursief weergegeven onder de oude resultaten.

Uitgavenpost	Internationals	Nederlanders	p-waarde
Verzekeringen	€ 62	€ 79	0,109
	€ 84	€ 102	0,119
Studiekosten	€ 128	€ 123	0,891
	€ 159	€ 161	0,961
Telefoonkosten	€ 18	€ 19	0,543
	€ 20	€ 22	0,382

Tabel 3: De gemiddelden en p-waarden voor drie uitgavenposten

Uit tabel 3 valt op te maken dat ook de nieuwe T-toetsen geen significante resultaten hebben opgeleverd. Alleen voor de uitgavenpost Verzekeringen is een noemenswaardig, maar verklaarbaar verschil gevonden. Internationals zullen waarschijnlijk verzekeringen hebben die ze hebben afgesloten in het land van herkomst. Aangezien Nederland een duur land is (WSI, 2016), is het goed mogelijk dat deze verzekeringen gemiddeld goedkoper zijn.

De gemiddelde Studiekosten en Telefoonkosten blijven ook na de nieuwe T-toets nagenoeg gelijk.

Wat daarnaast opvalt is dat het gemiddelde bedrag voor de Studiekosten is opgeschoven in de richting van het maandelijks te betalen wettelijk collegegeld (2018/2019) van 171,67 euro per maand (DUO, 2018). Ook komen de nieuwe gemiddelden voor Verzekeringen en Telefoonkosten dicht in de buurt van vergelijkbare uitgavenposten in het Studentenenquête 2017 van het Nibud (2017). Uit dit onderzoek onder Nederlandse studenten kwam een gemiddelde van 106 euro voor de zorgverzekering en een gemiddelde van 26 euro voor telefoonkosten naar voren (Nibud, 2017). Dit weerspiegelt de betrouwbaarheid van de verkregen data.

De gemiddelde uitgaven voor Voedsel, Vrijtijdsuitgaven en Persoonlijke verzorging liggen voor beide groepen dicht bij elkaar. Ook liggen deze resultaten in de buurt bij de gemiddelden die uit Studentenenquête 2017 naar voren kwamen (Nibud, 2017). De gemiddelden uit het Studentenenquête 2017 van het Nibud (2017) zijn cursief weergegeven in rechter kolom van de onderstaande tabel 4.

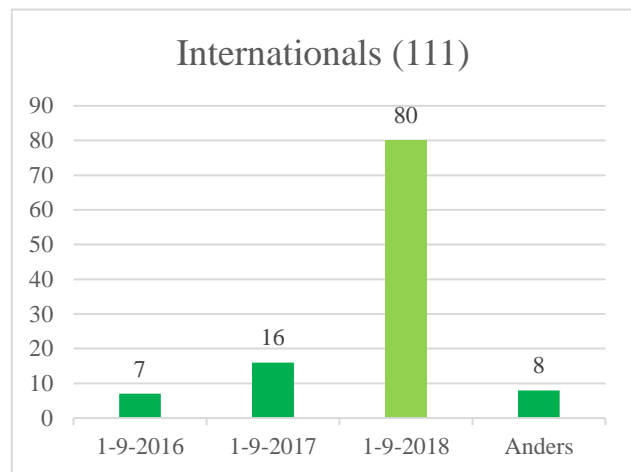
Dat in deze uitgavenposten weinig verschillen zijn gevonden, lijkt niet onlogisch. Ten eerste zijn dit uitgaven die per maand potentieel zeer kunnen variëren. Ten tweede heeft elk individu veel invloed op de hoogte van deze kosten, in tegenstelling tot bijvoorbeeld hoogte van de huurprijs en de maandelijks studiekosten.

Dat Nederlandse studenten gemiddeld wel iets lagere uitgaven hebben voor Voedsel, is mogelijk te verklaren doordat ze in het weekend naar het ouderlijk huis kunnen gaan. Dit kan kostenbesparend zijn.

Uitgavenpost	Internationals	Nederlanders
Voedsel	€ 201	€ 179
		€ 181
Vrijtijdsuitgaven	€ 107	€ 116
		€ 146
Persoonlijke verzorging	€ 24	€ 26
		€ 27

Tabel 4: De gevonden gemiddelden en de gemiddelden uit het Studentenenquête 2017 (Nibud, 2017)

Internationals hebben gemiddeld hogere kosten voor Openbaar vervoer (zie tabel 2). Het verschil is net niet significant, met een p-waarde van 0,055. Een zeer groot deel van de Nederlandse studenten heeft recht op gratis openbaar vervoer. Bij internationals is dit niet het geval. Enkel internationals die al minstens 5 jaar in Nederland woonachtig zijn hebben hier recht op (Rijksoverheid, 2018). In figuur 4 is te zien dat 80 van de 111 respondenten in september 2018 met de studie in Groningen begonnen. Dit suggereert dat deze internationals Credit-Mobility studenten zijn. Deze studenten blijven namelijk slechts één of twee semesters in Nederland. Het lijkt er dus niet op dat deze studenten recht hebben op gratis ov, wat kan hebben geleid tot de bijna significant hogere kosten voor deze uitgavenpost.

Figuur 4: De aantallen internationals per startdatum

De resultaten betreft de uitgavenpost Niet genoemde kosten kunnen verwaarloosd worden. Er zijn slechts 15 cases voor deze variabele (92,6% non-respons), daarnaast is er mogelijk overlap met uitgavenpost Andere kosten (zie Hoofdstuk 4.1).

4.3 De verwachtingen van de internationals

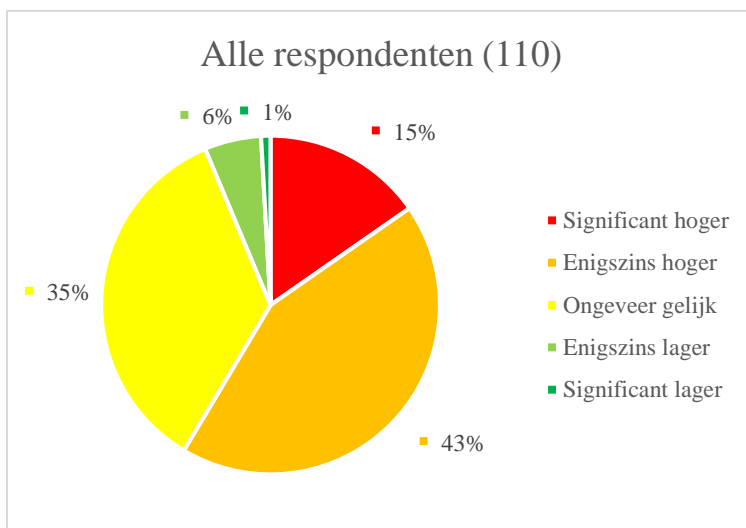
Veel studenten hebben de verwachting dat studeren in het buitenland tot hogere kosten/uitgaven leidt (CBS, 2018; ASVA Onderzoeksbureau, 2016). De internationals betrokken in dit bachelor project hebben de keuze gemaakt om wel naar het buitenland te gaan. Dit biedt de mogelijkheid om de verwachtingen van de internationals en de kosten/uitgaven vanuit het perspectief van de internationals in beeld te brengen.

Deelvraag 2A van dit bachelor project luidt dan ook als volgt: *Hadden de internationals in de stad Groningen verwacht dat hun maandelijkse kosten/uitgaven hoger zouden uitvallen dan die van Nederlandse studenten?* De internationals zijn drie vragen betreft hun verwachtingen voorgelegd.

4.3.1 Zijn de kosten hoger, lager of gelijk aan de verwachtingen vooraf?

De eerste vraag aan die aan de internationals is voorgelegd luidt als volgt: *Zijn uw totale maandelijkse kosten (in Groningen) hoger, lager of gelijk aan wat u hier vooraf van had verwacht?*

De resultaten van deze vraag zijn onderstaand weergegeven in figuur 5. Ten eerste heeft ruim een derde (35%) van de respondenten de hoogte van zijn of haar kosten goed ingeschat. De hoogte van de totale maandelijkse uitgaven van deze respondenten is ongeveer gelijk aan wat zij hiervan tevoren van hadden verwacht. Ten tweede is te zien dat slechts 7% van de respondenten (enigszins) lagere totale kosten heeft dan hij/zij vooraf had verwacht. Een ruime meerderheid van 58% heeft dus de hoogte van zijn/haar totale kosten in Nederland onderschat. Zij gaven aan enigszins tot significant hogere totale kosten te hebben dan verwacht. Dit is in strijd met het onderzoek van Martin et al. (1995) waaruit bleek dat studenten hun financiën goed kunnen inschatten.

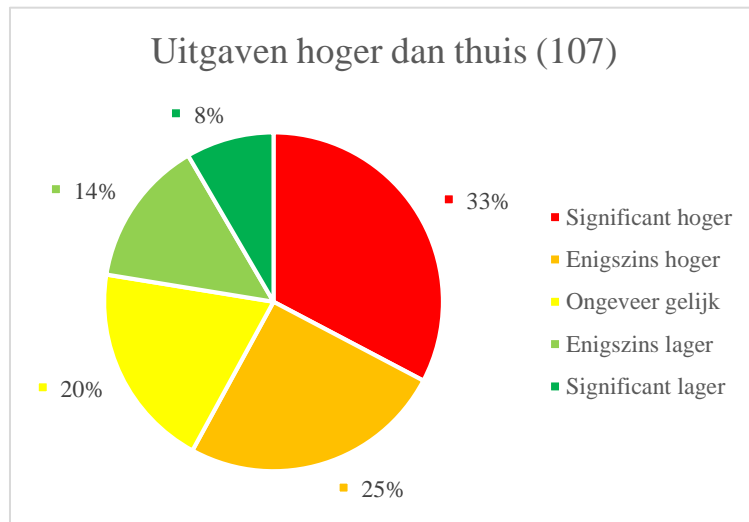
Figuur 5: De hoogte van de uitgaven

4.3.2 Zijn de kosten hoger dan ze thuis hadden gehad?

De tweede vraag die de internationals is voorgelegd luidt als volgt: *Zijn uw totale kosten in Groningen (naar verwachting) hoger, lager of ongeveer gelijk aan de totale kosten die u thuis had gehad wanneer u daar een soortgelijke studie zou hebben gedaan?*

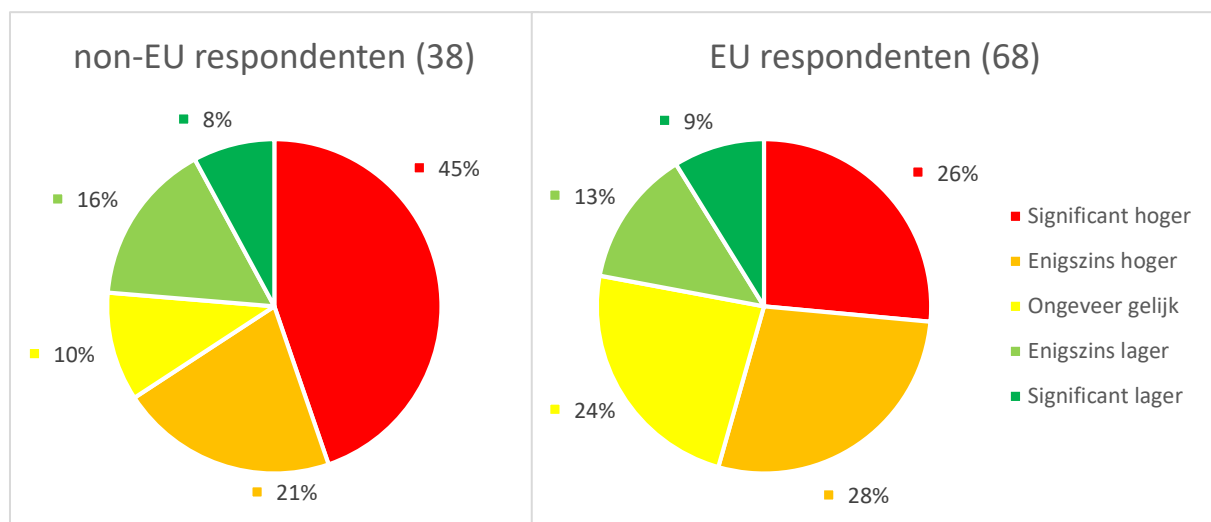
De resultaten zijn onderstaand weergegeven in figuur 6.

Vanuit het perspectief van internationals wordt met dit diagram de vraag of in het buitenland studeren tot hogere kosten/uitgaven leidt beantwoord. Meer dan de helft (58%) van de respondenten geeft aan enigszins tot significant hogere kosten/uitgaven te hebben dan dat ze in het thuisland zouden hebben gehad. Slechts 22% van de respondenten heeft lagere kosten

dan dat ze in het thuisland zouden hebben gehad. Een kanttekening bij dit resultaat is dat Nederland een duur land is (WSI, 2016). Om de resultaten in perspectief te plaatsen zijn de respondenten daarom opgedeeld op basis van afkomst. Om (mede qua grootte) redelijk gelijkwaardige groepen te creëren zijn de respondenten opgedeeld op basis van EU-lidmaatschap. Deze resultaten zijn weergegeven in figuur 7.

Figuur 6: De kosten/uitgaven in Groningen vergeleken met thuis

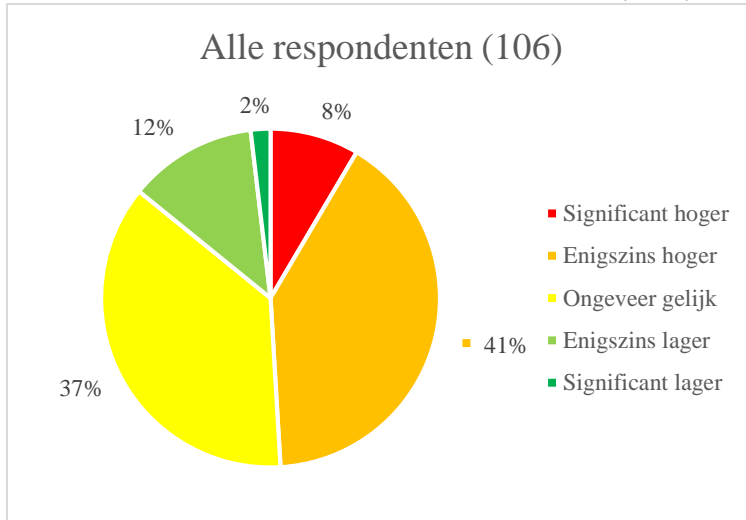
Figuur 7: De kosten/uitgaven in Groningen vergeleken met thuis voor EU en non-EU internationals

De percentages respondenten met hogere kosten/uitgaven liggen ongeveer gelijk in beide groepen. Hierdoor lijkt het dus dat internationals over het algemeen hogere kosten/uitgaven hebben dan dat ze in het thuisland zouden hebben gehad. Wat wel opvalt is dat bijna de helft (45%) van alle non-EU-respondenten significant hogere kosten/uitgaven hebben, terwijl dit voor EU-respondenten 'slechts' een kwart (26%) van de respondenten het geval is. Voor het grootste deel van deze studenten leidt studeren in het buitenland dus daadwerkelijk tot hogere kosten/uitgaven.

4.3.3 Denken internationals duurder uit te zijn dan Nederlandse studenten?

De derde vraag die de internationals is voorgelegd luidt als volgt: *Denkt u dat u hogere, lagere of ongeveer gelijke totale maandelijkse kosten/uitgaven heeft als uw Nederlandse collega studenten?* De resultaten zijn onderstaand weergegeven in figuur 8.

De helft (49%) van de internationals denkt enigszins tot significant hogere kosten te hebben dan de Nederlandse studenten. Ruim een derde (37%) denkt dat de maandelijkse kosten

ongeveer gelijk zijn. Slechts 14% denkt dat hun kosten enigszins tot significant lager liggen dan die van Nederlandse studenten. Over het algemeen denken internationals dus zeker niet dat hun kosten lager liggen. Net als veel studenten die niet in het buitenland gaan studeren hebben veel internationals dus ook de verwachting dat ze duurder uit zijn (CBS, 2018; ASVA Onderzoeksbureau, 2016).

Figuur 8: De hoogte van de kosten/uitgaven vergeleken met Nederlandse studenten

4.4 De tevredenheid van de internationals

Deelvraag 2B luidt als volgt: *Vinden de internationals in de stad Groningen het niveau van hun maandelijkse kosten/uitgaven acceptabel? Waarom wel/niet?* Ook deze vraag heeft als doel om de kosten/uitgaven vanuit het perspectief van de internationals weer te geven.

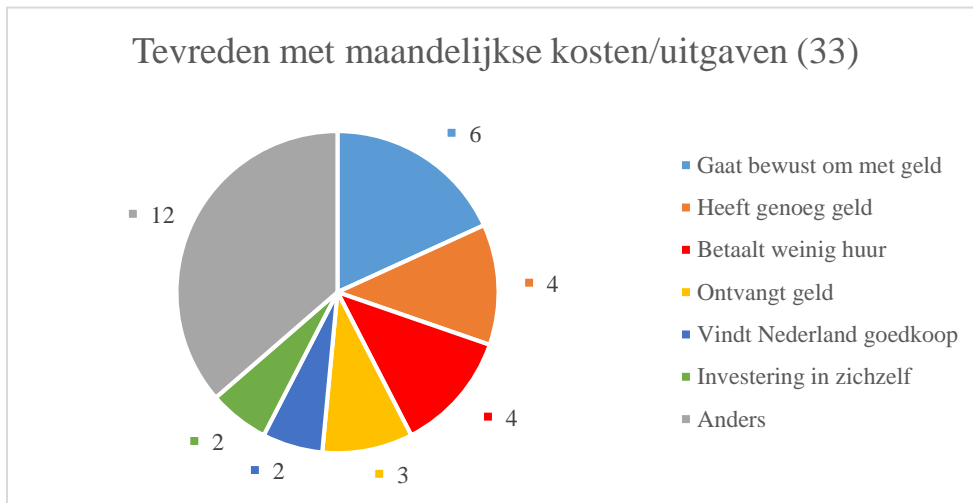
De volgende vraag is de internationals voorgelegd: *Bent u tevreden met het totaalbedrag dat u maandelijks kwijt bent tijdens uw studie in Groningen? Waarom?*

De resultaten zijn weergegeven in figuur 9. Uit dit figuur blijkt (gezien de percentuele verdeling) een gelijkwaardige tweedeling betreft de tevredenheid. De opgegeven argumenten voor het al dan niet tevreden zijn over de totale maandelijkse kosten/uitgaven zijn gecategoriseerd en onderstaand weergegeven in Figuur 10 en 11.

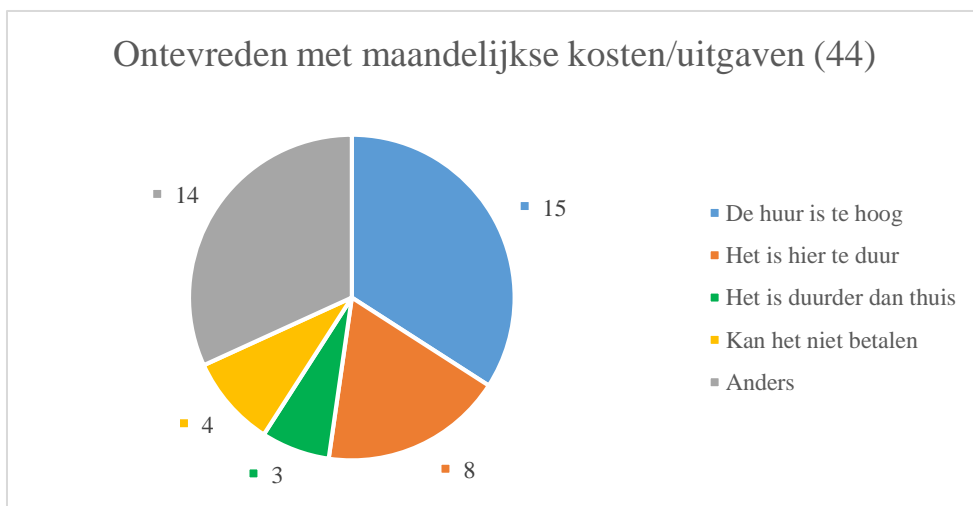
Figuur 9: De tevredenheid van internationals

Van de tevreden respondenten hebben 33 hiervoor een argument geleverd (zie bijlage 2). Op basis van deze argumenten zijn categorieën gevormd. Zes van de respondenten gaven aan tevreden te zijn, omdat ze hun geld bewust uitgeven en daarom niet ontevreden kunnen zijn. Een voorbeeld van een gegeven antwoord is: *'I know life here is more expensive than in Germany, and I try my best to not spend too much'*. Wanneer men geld ontvangt van een derde partij of wanneer men simpelweg genoeg geld heeft leidt ook tot tevredenheid/zorgeloosheid. Daarnaast is het betalen van een lage huur voor de respondenten belangrijk.

Figuur 10: De argumenten van tevreden internationals

De 44 ontevreden respondenten die een argument hebben geleverd zijn minder verdeeld. Het grootste deel van de respondenten is ontevreden over de hoogte van de huur. De antwoorden zijn kort en duidelijk: *'The rent is too high'* en *'My Dutch friends pay max. € 350 for their rent, some even pay € 280. But I am paying € 520.'* Daarnaast zijn de respondenten ontevreden over de algemeen hogere kosten in Nederland en dat het leven hier duurder is dan in het thuisland. Een enkeling zegt zelfs het niet te kunnen betalen: *'It's too much, I can't afford it.'*

Figuur 11: De argumenten van ontevreden internationals

Hoofdstuk 5 – Conclusies

Uit dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat er geen significant verschil zit in de totale maandelijkse kosten/uitgaven tussen internationals en Nederlandse studenten die studeren in de stad Groningen. Dit is in strijd met de transactiekostentheorie van Williamson (1981) en dus het opgestelde conceptueel model. Over het algemeen zijn de factoren waaraan de internationals onderhevig zijn (zie conceptueel model) niet van significante invloed op de hoogte van de maandelijkse kosten/uitgaven. De gemiddelde totale maandelijkse kosten/uitgaven kunnen met 913 euro voor de internationals en 930 euro voor de Nederlandse studenten als vrijwel gelijk worden beschouwd. Dit ontkracht dan ook de verwachtingen die de Nederlandse studenten hebben over het studeren in het buitenland (CBS, 2018, ASVA Onderzoeksbureau, 2016). Wel hebben internationals significant hogere kosten voor de uitgavenpost Huur. Daarnaast geeft een ruimte meerderheid aan dat ze in de stad Groningen hogere kosten hebben dan in het thuisland en is bijna de helft (46%) van de internationals niet tevreden over de hoogte van de maandelijkse kosten/uitgaven.

5.1 De analyse van de totale maandelijkse kosten/uitgaven

Uit de eerste analyse volgt een resultaat met significant hogere kosten/uitgaven voor Nederlandse studenten ten opzichte van internationals. Kanttekening bij dit resultaat is dat er een grote gemiddelde afwijking (van 12,2% en 17,2%) is, wanneer het wordt vergeleken met de som van de uitgaven per uitgavenpost.

Wanneer men wordt gevraagd om het totaalbedrag voor de maandelijkse kosten/uitgaven op te schrijven, is het aannemelijk dat dit voor velen een schatting/gok is. Het gestructureerd opschrijven van de maandelijkse kosten/uitgaven per uitgavenpost, en hier de som van nemen, levert waarschijnlijk een accurater totaalbedrag op. Deze som is dus als betrouwbaarder beoordeeld, en daarom gebruikt om het verschil voor de totale kosten/uitgaven in kaart te brengen. Uit deze analyse volgt dus een vrijwel gelijkwaardig totaalbedrag en een p-waarde van 0,774. Hieruit kan dus geconcludeerd worden dat er geen significant verschil zit in de totale maandelijkse kosten/uitgaven.

Het was in eerste instantie niet het doel om de som van de uitgaven per uitgavenpost te gebruiken. Het fout interpreteren van de vraag kan ten grondslag liggen aan de grote afwijkingen. Een eventuele suggestie van welke kosten allemaal onder het totaalbedrag valt, had dit wellicht kunnen voorkomen.

5.2 De verschillen per uitgavenpost

Voor de uitgavenposten Huur en Contributies zijn significante verschillen gevonden. Internationals hebben significant hogere Huur, en geven significant minder uit aan Contributies. Het feit dat internationals vaak tijdelijk in Nederland studeren, kan een verklaring zijn dat zij minder contributies betalen. Deze studenten wortelen zich niet in Nederland en hebben dus mogelijk niet de behoefte om het verenigingsleven te stappen. Ook zijn studentenverenigingen niet enthousiast om een internationale sociëteit te creëren (LKvV, 2017).

Dat internationals significant hogere Huur hebben, is in lijn met de theorie van Williamson (1981) en het conceptueel model. Het zoeken naar een kamer is een proces, waarna het bedrag voor een langere periode vastligt. Om deze kosten laag te houden zijn kennis van de markt en het hebben van een netwerk blijkbaar van belang. Ook is de beperkte rationaliteit, wat zich uit tijdsdruk en beperkte beschikbaarheid van informatie, van invloed.

Er is geen directe aanleiding om te twijfelen aan deze uitkomst. Om dit verschil te bevestigen zou in vervolgonderzoek echter naar specificaties van de woonruimtes gevraagd moeten worden. In dit onderzoek is namelijk niet gevraagd naar het aantal vierkante meters per woonruimte en of de woonruimte al dan niet gemeubileerd gehuurd wordt.

De overige uitgavenposten hebben geen significante verschillen opgeleverd. Over het algemeen ligt in de uitgavenposten het gemiddelde vrijwel gelijk. De enkele verschillen die zijn opgevallen, zijn daarnaast te verklaren. Voor een aantal uitgavenposten zijn echter hoge percentages '0'- en non-respons waargenomen. Dit zou deze resultaten kunnen hebben beïnvloed.

De gemiddelden komen doorgaans wel overeen met de gemiddelden uit het Studentonderzoek 2017 van het Nibud (2017). De resultaten zullen dus alsnog redelijk representatief zijn. Daarom kan geconcludeerd worden dat voor deze uitgavenposten geen verschillen zijn gevonden. Dit is dus niet in lijn met het conceptueel model en de transactietheorie van Williamson (1981). De factoren waar de internationals aan onderhevig zijn, zijn dus niet van invloed op deze uitgavenposten.

5.3 De verwachtingen en tevredenheid van internationals

Uit dit onderzoek blijkt dat een meerderheid van de internationals (58%) in de stad Groningen hogere kosten/uitgaven heeft dan vooraf verwacht. Daarnaast geeft een ruime meerderheid (van wederom 58%) aan, dat de kosten/uitgaven hoger zijn dan dat ze in het thuisland zouden hebben gehad. Dit leidt ertoe dat bijna de helft (46%) van de internationals ontevreden is over de hoogte van hun kosten/uitgaven. De argumenten daarvoor lopen uiteen, maar er zijn opvallend veel internationals ontevreden over de hoogte van de Huur. Dit bevestigt en versterkt het gevonden statistisch significante verschil voor de uitgavenpost Huur.

Het feit dat 58% van de internationals enigszins tot significant hogere kosten/uitgaven heeft dan vooraf verwacht, is enigszins in strijd met Martin et al. (1995). Het bevestigt daarentegen de verwachtingen van Nederlandse studenten, die het buitenland links laten liggen wegens de hogere kosten/uitgaven (CBS, 2018); ASVA Onderzoeksbureau, 2016).

Dezelfde meerderheid (58%) geeft dus aan dat zij enigszins tot significant hogere kosten/uitgaven hebben dan dat ze in het thuisland zouden hebben gehad. Ook deze resultaten zijn in lijn met de verwachtingen van studenten (CBS, 2018; ASVA Onderzoeksbureau). Wel moet genoemd worden dat deze studenten al de keuze hebben gemaakt om naar het buitenland te gaan. De groep die heeft besloten om niet naar Groningen te komen, is niet in dit resultaat verwerkt. Ook is het zo dat Nederland een duur land is (WSI, 2016), waardoor de kosten dus al snel hoger zullen zijn. Studenten afkomstig uit de EU (en dus financieel redelijk vergelijkbare landen) hebben echter ook vaak hogere kosten/uitgaven dan in het thuisland.

Referenties

ASVA Onderzoeksbureau (2016). *Over de grens? Studeren in het buitenland*. Amsterdam: ASVA Studentenunie

CBS (2018). *Studenten horeca vaakst voor studie naar het buitenland*. Geraadpleegd op 07-10-2018 via: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/04/studenten-horeca-vaakst-voor-studie-naar-buitenland>.

Dwyer, M.M., Peters, C.K. (2004). The Benefits of Study Abroad. Geraadpleegd op 07-10-2018 via <https://www.iesabroad.org/study-abroad/benefits/alumni-survey-results>.

EP-Nuffic (2017). *Outgoing student mobility in Dutch higher education, 2015-2016*. Den Haag: Nuffic.

European Commission/EACEA/Eurydice (2017). *National Student Fee and Support Systems in European Higher Education – 2017/18*. Eurydice Facts and Figures. Luxembourg: Publications Office of the European Union

Kitsantas, A. (2004). Studying abroad: The role of college students' goals on the development of cross-cultural skills and global understanding. *College Student Journal*, 38(3), 441-452.

Lee, C.S., Therriault, D.J., Linderholm, T. (2012). On the Cognitive Benefits of Cultural Experience: Exploring the Relationship between Studying Abroad and Creative Thinking. *Applied Cognitive Psychology*, 26(5), 768-778.

LKvV (2017). *Verenigingen huiverig voor internationals*. Geraadpleegd op 22-11-2018 via: <https://www.ukrant.nl/verenigingen-huiverig-voor-internationals/>

Martin, J.N., Bradford, L., Rohrlich, B. (1995). Comparing predeparture expectations and post-sojourn reports: A longitudinal study of U.S. students abroad. *International Journal of Intercultural Relations*, 19(1), 87-110.

Nibud (2017). *Studentenonderzoek 2017. Achtergrondstudie bij de Handreiking Student & Financiën*. Utrecht: Nibud

Nuffic (2018). *Incoming student mobility in Dutch higher education 2017-2018*. Den Haag: Nuffic

Rijksoverheid (2018). *Heb ik als buitenlandse student recht op studiefinanciering in Nederland?* Geraadpleegd op 22-11-2018 via <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/studiefinanciering/vraag-en-antwoord/heb-ik-als-buitenlandse-student-recht-op-studiefinanciering-in-nederland>

RUG (Rijksuniversiteit Groningen) (2018). *Feiten en cijfers*. Geraadpleegd op 02-10-2018 via: <https://www.rug.nl/about-us/where-do-we-stand/facts-and-figures/?lang=en> Groningen: RUG

SSH (2018). Geraadpleegd op 08-11-2018 via
<https://www.sshxl.nl/steden/groningen/kaart?city=Groningen>

Study.EU (2018). *The Study.EU Country Ranking 2018. Which are the best countries for international students?* Hamburg, Germany: Study.EU

Williamson O.E. (1981). The Economics of Organization: The Transaction Cost Approach. *American Journal of Sociology*, 87(3), 548-577.

WSI (2016). *WSI Verteilungsmonitor. Nederland bij een vergelijking van 39 landen: Hoeveel is mijn geld in het buitenland waard?* Düsseldorf: WSI

Bijlagen

Bijlage 1 – De enquêtes

Dear **International Student** in Groningen,

For my Bachelor thesis at the **Faculty of Spatial Sciences** I offer you this questionnaire.

In this thesis, I'm researching the monthly costs of international students in Groningen. The **goal** is to see if your monthly costs are **higher** than your Dutch colleague students in Groningen. There is the assumption that this is the case and with this questionnaire it can be confirmed.

The questionnaire will only take only **a few minutes**. All the collected data will be processed **anonymously** and will be handled with care. There will be absolutely no information shared with third parties.

I **appreciate** your cooperation and I would like to **thank you** in advance for filling in this questionnaire.

For further **questions**, you can contact me via t.bron.2@student.rug.nl

1. Are you an international student studying in the city of Groningen?

- Yes → Please **continue** with the next questions
 No → Please **STOP** here

2. What is your country of origin? _____

3. What is your zip code (postcode) in Groningen? _____

4. When did you start your studies here in Groningen?

- 01-09-2015
 01-09-2016
 01-09-2017
 01-09-2018
 Other date: _____

5. What is the total amount of money you're spending on average each month during your studies here in Groningen?

- I am spending in total about _____ euros each month

6. Is this more, less or exactly the amount what you've expected to spend each month before you decided to go study in Groningen?

- Much more than what I expected
 Somewhat more than what I expected
 About equal to what I expected
 Somewhat less than what I expected
 Much less than what I expected

7. Is this more, less or exactly the amount that you would've expected to spend each month in your own country if you would have done a comparable study there instead of here in Groningen?

- Much more than what I expected
- Somewhat more than what I expected
- About equal to what I expected
- Somewhat less than what I expected
- Much less than what I expected

8. Do you expect that you're spending more, less or exactly the same as your Dutch fellow students each month?

- Much more
- Somewhat more
- About equal
- Somewhat less
- Much less

9. Are you comfortable with the amount of money you're spending each month studying in Groningen? Why?

- Yes / No , because _____

10. Please fill in how much you're spending each month on the following things:

- a. Rent (Including gas, electricity, internet, water) _____
- b. Insurances (Care, travel, household etc.) _____
- c. Study (Books, tuition etc.) _____
- d. Phone (Phone subscription) _____
- e. Food (Groceries, alcohol from the supermarket etc.) _____
- f. Leisure expenses (Going out, clothing, days out, recreation) _____
- g. Personal hygiene (Shower gel, hairdresser etc.) _____
- h. Transport (Public transport, bikes etc.) _____
- i. Contributions/Subscriptions (Sports, lottery, associations etc.) _____
- j. Others (Cigarettes, gaming etc.) _____
- k. Other expenditures not named above
 - _____
 - _____
 - _____
 - _____

Beste **Groningse student**,

Voor mijn Bachelor thesis aan de **Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen** bied ik u de volgende enquête aan.

In deze thesis doe ik onderzoek naar de verschillen in de **maandelijkse uitgaven/kosten** tussen internationale studenten en Nederlandse studenten in Groningen. Er wordt aangenomen dat internationale studenten bijvoorbeeld **meer** huur betalen dan Nederlandse studenten. Dit onderzoek wil dit bevestigen al dan niet ontkrachten.

Deze enquête zal slechts **een paar minuten** in beslag nemen. Alle verzamelde data zal **anoniem** verwerkt worden en met de nodige voorzichtigheid behandeld worden. Er zal absoluut geen informatie met derden gedeeld worden.

Ik wil u graag **bedanken** voor de medewerking aan mijn onderzoek en het invullen van deze enquête.

Voor **verdere vragen** kunt u mij contacteren via t.bron.2@student.rug.nl

1. Bent u momenteel student én woonachtig in de stad Groningen?

- Ja → Ga door met de volgende vragen
 Nee → **Stop** hier

2. Wat is het totaalbedrag van uw gemiddelde maandelijkse kosten en uitgaven tijdens de studie hier in de stad Groningen?

- Ik geef elke maand ongeveer _____ euro uit

3. Vul in hoeveel u uitgeeft aan de volgende zaken:

a. Huur	(Inclusief gas, electra, water, internet)	_____
b. Verzekeringen	(Zorg, reis, inboedel etc.)	_____
c. Studiekosten	(Boeken, collegegeld etc.)	_____
d. Telefoon	(Abonnement)	_____
e. Eten	(Boodschappen, alcohol van de supermarkt etc.)	_____
f. Vrijetijdsuitgaven	(Stappen, kleding, dagjes uit, recreatie)	_____
g. Persoonlijke verzorging	(Douchegel, kapper etc.)	_____
h. Vervoer	(Openbaar vervoer, fietsen etc.)	_____
i. Contributies/Abonnementen	(Sport, loterij, verenigingen etc.)	_____
j. Anders:	(Sigaretten, games etc.)	_____
k. Andere uitgaven boven niet aangegeven		
	☐ _____	
	☐ _____	
	☐ _____	
	☐ _____	

Bijlage 2 – De reacties van (on)tevreden internationals

Tevreden respondenten
My room was introduced by my friends directly, So I'm comfortable
Rent is fine, restaurants are a bit expensive
My income is insufficient to cover these costs
It is easy to save money here if you know where to shop and can refrain from all the possibilities every now and then
I carefully look at my spending, having low rent and try to save money in my choice of groceries
It's a bit more expensive, but it is all right
I prepared for this
I expected to spend more, we always cook together
I have a scholarship
Of the amount of studies I'm spending less on social activities
I have a scholarship and have project works with my home university that help me get by
It is reasonable
Its my budget amount
a lot of it is spend on travelling in Europe
No pain, no gain
It's enough to pay all my expenses and I can still save
I see it as a way to give back to the Dutch economy
I dont have to pay tuition fees per month, the rest of the expenses are oké
It's much much cheaper dan in the UK
It's okay, I can afford it
quite cheap and affordable
I have reasonable amount of money from my parents
I can afford it, I do not overspend
I pay a really low rent
Because I worked hard to make this happen and it's worth it
I do pay for some of my BF's costs
I know life is more expensive here (than in Ger) and I try my best to not spend too much
It's a necessary evil, I'll hopefully get a job from this that makes it worth it
My rent is quite high as expected, which eats into my costs and most of my costs are optional, primarily going into fun and leisure
I have student loans
I know I could spend less if i wanted to
Because I thought I would spend a lot more
I fortunately found a relatively affordable flat (370€ incl./month).

Ontevreden respondenten
The rent, It is to much
The quality of the housing is pretty bad compared to my country
I like organic food, which is to expensive here
I'd like to spend less
To many taxes, high rent, manditory Dutch healthcare
Its a lot of money for mey
The rent is too high
I have no income and need to support myself for a year with no new money
Public transportation is discriminating international students
Transportation is expensive, affordable bicycle is hard to com by durin the start of the school year
I feel like there are a lot of add on expenses, however I am saving in other areas eg biking instead of bus
I keep treating myself
It is much more expensive than in my own country, erasmus program is not enough
I spend too much, especially on trips and holidays, and the rent is too high
compared to my country here is way more expensive
I have no job, if I had a gjob it would be acceptable
My rent is too much
I should be saving more
Its much more expensive than at home
Money saving options are only avaiable for Dutch students
It is reasonable, but its still a lot since i am not getting any money of my own
Rent prices are quite high, and insurance bill really cut out my personal finances
I'm not so rich
500 for housing its way too much, its the minimum wage in my country
Especially the costs for the rent
It could be less in I would be more attentive
I pay a lot of rent because the University College Groningen makes 1st Years and Exchange Students life at Frascati Student Housing which is expensive
too much can't afford it
I rely on my parents and they're making big sacrifices to make it possible
My dutch friends pay max 350 for rent , some even pay 280 but I pay 520
I don't know if my parents will be able to afford it for so many months
It's a lot of money that does not include the costs of going home
I'd like to be more economical with my money but also don't want to restrict myself too much. The amount stated before includes rent, so I effectively spend around 400€ each month and that could be improved in my opinion.
i was desperate for somewhere to live and had no choice but to take the first place that accepted me. its too expensive for me
Because there is no left over money to save in case something needs to be replaced or other unexpected cost come up.
Housing price is too high
I should manage my money better
My rent is too much
No because I am broke
I cannot afford to spend that much money, it's too much.

My rent is too expensive
Poor money management skills
My housing through SSH is terrible for the price I am paying. The inside is badly kept and I feel as if they don't clean the rooms before someone else moves in.
Bruh, shit expensive af in this country. Not worth, but necessary, so, yeah, comfortable by force.